

I. A garázdaság vétségeként értékelt cselekvőség folyamatában a dolog elleni erőszakkal okozott szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kár - a beolvadás folytán - a rongálással elkövetett tulajdon elleni szabálysértés megállapítását nem teszi lehetővé [Btk. 271. § (1) bek.; 2012. II. tv. (Sztv.) 173. § (1) bek. b) pont, BK 34.].

II. Nem a bűnösség törvénysértő megállapítása, hanem anyagi jogszabályt sértő minősítés miatt van helye felülvizsgálatnak, ha a támadott jogerős ügydöntő határozatban a rongálás vétségének a garázdaság vétségével alaki halmazatban történő megállapításának azért nem volt helye, mert az elbíráláskor az már csak szabálysértésnek minősült [Be. 416. § (1) bek. a), b) pont, Btk. 2. §, Btk. 138/A. § a) pont, Btk. 271. § (1) bek., Btk. 324. § (1) bek., (2) bek. a) pont, 2012. évi II. tv. (Sztv.) 177. § (1) bek. b) pont, BKv. 34.].

A városi bíróság a 2012. június 26-án kihirdetett és ugyanakkor jogerőre emelkedett ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében [Btk. 271. § (1) bekezdés] és rongálás vétségében [Btk. 324. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont]. Ezért halmazati büntetésül 120 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 2500 forintban állapítva meg, és akként rendelkezett, hogy a pénzbüntetést - amennyiben azt a terhelt nem fizetné meg - 2500 forintként egy-egy napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a megyei főügyészség felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a terhelt javára, azt a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapozva.

Az indítványozó szerint a városi bíróság anyagi jogi szabály megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét rongálás vétségében, miután az ítélet meghozatalakor az 50 000 forintot meg nem haladó kárt okozó rongálási cselekmény már nem bűncselekménynek, hanem szabálysértésnek minősült. Emellett, minthogy az irányadó tényállás szerint a garázdaság vétsége dolog elleni erőszak alkalmazásával valósult meg, ezért a rongálás beleolvad a garázdaságba, így a rongálással megvalósult szabálysértés miatt nincs helye a terhelt felelősségre vonásának.

Ezért indítványozta, hogy a Kúria a Be. 427. § (1) bekezdés a) pontja alapján a városi bíróság ítéletét változtassa meg, és a vádlottat bűncselekmény hiányában mentse fel a rongálás vétsége miatt emelt vád alól, és mellőzze a halmazati büntetéskiszabásra való utalást.

A Legfőbb Ügyészség a megyei főügyészség felülvizsgálati indítványát - annak helytálló indokaira figyelemmel - fenntartotta, és indítványozta, hogy a Kúria a Be. 427. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján a megtámadott ítéletet változtassa meg, és a terheltet az ellene rongálás vétsége miatt emelt vád alól - a Be. 6. §-a (3) bekezdésének a) pontjára figyelemmel - a Be. 331. §-ának (1) bekezdése alapján bűncselekmény hiányában mentse fel, az ítélet egyéb rendelkezéseit pedig hatályában tartsa fenn.

A Be. 416. § (1) bekezdésének - indítványban hivatkozott - a) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a terhelt bűnösségének megállapítására büntető anyagi jogi szabály megsértésével került sor. Az erre az okra alapított felülvizsgálati indítvány azonban - az abban írt indokainál fogva - nem megalapozott.

Az ítéleti tényállás szerint a terhelt a terhére megállapított cselekményeket 2011. november 5-én követte el, és a garázda cselekvőség folyamatában a rongálással okozott kár 39 468 forint

A Btk. 138/A. §-ának ekkor hatályos a) pontja szerint a kár akkor minősült kisebbnek, ha az a húszezer forintot meghaladta, a

kétszázezer forintot azonban nem. Így ebben az időpontban a terhelt terhére rótt rongálási cselekmény bűncselekménynek minősült.

Az idézett törvényi rendelkezést a 2012. évi II. törvény 2012. április 15. napjával kezdődő hatállyal módosította; a módosított rendelkezés szerint az ötvenezer forintot meghaladó kár minősül kisebbnek. Így az ügydöntő határozat meghozatalakor – azaz 2012. június 26-án – a terhelt cselekménye az általa okozott kár mértékére tekintettel már valóban nem a rongálás Btk. 324. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő vétségének, hanem a 2012. évi II. törvény (Sztv.) 177. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tulajdon elleni szabálysértésnek minősült.

A Btk. 2. §-a szerint – ahogy arra az indítványozó is hivatkozott – a bűncselekményt az elbíráláskor hatályos büntető törvény szerint kell elbírálni, ha aszerint a cselekmény már nem bűncselekmény.

Helytállóan hivatkozott arra is az indítványozó, hogy – amint azt a Legfelsőbb Bíróság a BK 34. számú véleményének III. 2. pontjában ki is fejtette – a garázdaság mellett a rongálás szabálysértésének megállapítására nem kerülhet sor, ha a garázdaságot dolog elleni erőszakos magatartással követik el, és ez utóbbi csupán szabálysértést valósít meg; a dolog elleni erőszakos magatartás fogalmába ugyanis a – csak szabálysértést megvalósító – csekélyebb károkozás, jelentéktelen állagsérelem beletartozik.

A rongálási cselekmény azonban – miután mindkét törvényi tényállást ugyanazon magatartással valósította meg a terhelt – alaki halmazatban állt a garázdaság vétségével.

Így az eljáró bíróság a terhelt bűnösségét a terhére rótt cselekményben megállapítva minősítette azt az egymással alaki halmazatban álló garázdaság vétsége mellett rongálás vétségének is.

Miután pedig a cselekmények egymással nem anyagi, hanem alaki halmazatot képeztek, a Btk. 2. §-ának figyelmen kívül hagyása, azaz az új törvényi rendelkezés visszaható hatályának mellőzése az irányadó bírói gyakorlatra figyelemmel nem a terhelt bűnösségének törvénysértő megállapítását, hanem a cselekmény törvénysértő minősítését eredményezte.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint azonban a törvénysértő minősítés csak akkor felülvizsgálati ok, ha törvénysértő büntetést eredményezett.

A két évi szabadságvesztéssel fenyegetett garázdaság vétsége miatt a szabadságvesztés helyett a pénzbüntetés kiszabására a Btk. 38. §-ának - a bűncselekmény elkövetésekor és elbírálásakor egyaránt hatályos - alkalmazásával került sor, erre és a Btk. 51. §-ának rendelkezéseire figyelemmel a kiszabott büntetés neme és mértéke is törvényes.

Ezért a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a városi bíróság ítéletét a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

(Kúria Bfv.I.1466/2012.)